

Дзяржаўнае прадпрыемства «АКАДЭМФАРМ»: АКАДЭМІЧНЫ ЎЗРОВЕНЬ РАСПРАЦОЎКІ ФАРМАЦЭУТЫЧНЫХ ПРАДУКТАЎ І СУЧАСНАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ

Упатэнцыйнага спажыўца ёсць унікальная магчымасць выбраць фармпрадукты, якія не толькі распрацаваны на самым высокім навуковым узроўні, але і выраблены ва ўмовах сучаснай вытворчасці, якая адпавядае патрабаванням GMP. Узяць хоць бы полівітаміна-мінеральныя комплексы гандлёвай маркі «УНІВІТ». Састаў вітамінаў і мінералаў тут падобны такім чынам, каб дагэдаць арганізму пэўнай групы сярэднястатэстычных жыхароў Беларусі, з улікам недахопу ў нашай вадзе і глебе пэўных макра- і мікраэлементаў, а ў харчовым рацыёне — пэўных вітамінаў. Такім чынам, беларускія вучоныя прапануюць тое, што патрэбна менавіта беларусам.

— Заснавальнікам Рэспубліканскага вытворчага ўнітарнага прадпрыемства «АКАДЭМФАРМ» з'яўляюцца арганізацыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, і гэта абумоўлівае, перш за ўсё, высокі навуковы ўзровень фармацэўтычных распрацовак, — расказвае намеснік дырэктара па навуковай рабоце, кандыдат біялагічных навук Волга КАЗЮЧЫЦ. — Нягледзячы на тое, што прадпрыемство ўсё тры гады, у сакавіку гэтага года яно акрэдытавана ў якасці навуковай арганізацыі, айначаны джэўнеркі вытворчасці «АКАДЭМФАРМ» адпавядаюць па эфектыўнасці і бяспецы арыгінальным прэпаратам. Варта адзначыць, што па кошыце джэўнеркі нашай вытворчасці даступныя беларускім спажыўцам.

Высокі ўзровень навуковых распрацовак «АКАДЭМФАРМ» заснаваны на тым, што мы працуем, у першую чаргу, толькі з высокакачэснымі субстанцыямі вядомых фірмаў тако ж Ізраіля, Даніі або Індыі. Па-другое, выкарыстоўваем высокакачэсныя інавацыйныя дапаможныя рэчывы. Нарэшце, прапануем інавацыйныя тэхналагічныя рашэнні.

Мэта фармаспрацоўкі перарэальных лекавых формаў — прапанаваць такіх састаніў тэхналогію вытворчасці таблетак або капсул, якія забяспечылі б бядастуннасць джэўнерка, адпаведную біадастуннасці арыгінальнага лекавага сродку. Іншымі словамі, у кожным аддзеле страўнікава-кішчачнага тракта з таблеткі/капсулы джэўнерка дзейнае рэчыва павіна вызваляцца з той жа хуткасцю, што і з таблеткі арыгінальнага прэпарата.

У прадпрыемстве выдатная доследна-тэхналагічная і аналітычная база. Лабараторнае тэхналагічнае абсталяванне дазваляе ў умовах лабараторыі атрымаць таблеткі розных тэхналагічных варыянтаў, выявіць усе дэталі кожнай стадыі тэхналагічнага працэсу, што, безумоўна, скарачае этап пераходу да маштабнай вытворчасці прэпаратаў. Абсталяванне, якое дазваляе мадэляваць розныя аддзелы страўнікава-кішчачнага тракта і даследаваць хуткасць тэхналагічнага вызвалення актывнай субстанцыі, прымяняюцца для вызначэння іх віто тэхналагічнага варыянта, які поўнасьцю адпавядае кінематыцы растварэння арыгінальнага прэпарата.

Іншымі словамі, мы можам узяць арыгінальныя лекавыя прэпараты і нашу таблетку-джэўнерку, запустыць іх у спецыяльна створанае штучнае асяроддзе страўніка і кішчачніка і пераканацца, што дзейнае рэчыва абедзвюх таблетак вызваляецца абсалютна аднолькава. Сучаснае абсталяванне для аналізу дазваляе нам паспяхова распрацоўваць метадыкі хімічнага, мікрабіялагічнага і фармацэўтыка-тэхналагічнага аналізу фармасубстанцыі, паўпрадуктаў і гатовай прадукцыі.

— Раскажыце, калі ласка, пра людзей, якія займаюцца распрацоўкай новых прэпаратаў... — З 11 нашых даследчыкаў 8 — ва ўзросце да 29 гадоў, гэта маладыя людзі, нядаўнія выпускнікі айчынных ВНУ — тэхналагі, хімікі, біялагі, якія валодаюць сучаснымі ведамі, неабходнымі для даследаванняў у галіне фармаспрацоўкі. І гэта вельмі важна, паколькі фармацэўтычная прамысловасць развіваецца надзвычай актывна.

— Распрацоўку якіх прэпаратаў ажыццяўляе сёння навуковы калектыў «АКАДЭМФАРМ»? — Мы выконваем навукова-даследчыя і

Волга КАЗЮЧЫЦ, намеснік дырэктара па навуковай дзейнасці, прапануе ўжываць «Кардывітол», здольны запавольваць працэс старэння арганізма.

кава-кішчачнага тракта і даследаваць хуткасць тэхналагічнага вызвалення актывнай субстанцыі, прымяняюцца для вызначэння іх віто тэхналагічнага варыянта, які поўнасьцю адпавядае кінематыцы растварэння арыгінальнага прэпарата. Іншымі словамі, мы можам узяць арыгінальныя лекавыя прэпараты і нашу таблетку-джэўнерку, запустыць іх у спецыяльна створанае штучнае асяроддзе страўніка і кішчачніка і пераканацца, што дзейнае рэчыва абедзвюх таблетак вызваляецца абсалютна аднолькава. Сучаснае абсталяванне для аналізу дазваляе нам паспяхова распрацоўваць метадыкі хімічнага, мікрабіялагічнага і фармацэўтыка-тэхналагічнага аналізу фармасубстанцыі, паўпрадуктаў і гатовай прадукцыі.

— Раскажыце, калі ласка, пра людзей, якія займаюцца распрацоўкай новых прэпаратаў... — З 11 нашых даследчыкаў 8 — ва ўзросце да 29 гадоў, гэта маладыя людзі, нядаўнія выпускнікі айчынных ВНУ — тэхналагі, хімікі, біялагі, якія валодаюць сучаснымі ведамі, неабходнымі для даследаванняў у галіне фармаспрацоўкі. І гэта вельмі важна, паколькі фармацэўтычная прамысловасць развіваецца надзвычай актывна.

— Распрацоўку якіх прэпаратаў ажыццяўляе сёння навуковы калектыў «АКАДЭМФАРМ»? — Мы выконваем навукова-даследчыя і

«АКАДЭМФАРМ» адзіны ў галіне выпускае такі джэўнерку, як імагынб, для лячэння анкагематалагічнага захворвання — хранічнага мелалейкозу. Сярод вядомых прэпаратаў завода — прэпарат з даказаным дзеяннем у дачыненні да вірусаў грыпу і іншых рэспіраторных захворванняў «Флустоп» (асельтамівір), а таксама такія лекавыя сродкі, як «Фаржэкт» і «Д-Фаржэкт» на аснове макраголу для лячэння запораў, лаважу кішчачніка перад хірургічнымі і дыягнастычнымі працэдурамі, антыгэртэнзійны сродак «Лазартан», гепатапрэктар «Урсаклін».

«АКАДЭМФАРМ» — невялікае па колькасці супрацоўнікаў прадпрыемства. Тут працуе ўсяго 75 чалавек. Тым не менш, яны забяспечваюць выпуск на беларускі рынак значнага аб'ёму лекавых прэпаратаў і біялагічна актыўных дабавак.

доследна-тэхналагічныя работы па больш як 20 сучасных эфектыўных лекавых сродках розных фармакатэрапеўтычных груп. На этапе падрыхтоўкі да правядзення біяэквівалентных клінічных даследаванняў джэўнеркі для лячэння артрэарыяльнай гіпертэнзіі на аснове валсартану і кандэсартану, гіпаліпідзімныя лекавы сродкі разувастатын, лекавы сродкі для лячэння атлусцення арлістат і шэраг іншых. На розных стадыях фармаспрацоўкі прэпараты для лячэння захворванняў страўнікава-кішчачнага тракта, сардэчна-сасудзістых захворванняў, бесплоднасці, анкалагічных і вірусных захворванняў, астэапарозу і іншыя.

Некаторыя распрацоўкі фінансуюцца ў межах заданняў дзяржаўных навуковых праграм за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту. Цяпер «АКАДЭМФАРМ» выконвае 9 такіх заданняў. Акрамя гэтага, мы выдэем яшчэ 15 ініцыятыўных распрацовак за кошт уласных сродкаў прадпрыемства.

Сёлета ўжо асвоены ў вытворчасці капсулы «Урсаклін» — аналаг гепатапрэктарнага прэпарата «Урсасаль» і «Урсасан», антыгэртэнзійны сродак «Лазартан» — аналаг прэпарата «Казар» і прэпарат для лаважу кішчачніка «Д-Фаржэкт» — аналаг прэпарата «Фортран».

Варта адзначыць, што ў комплексе работ па стварэнні новых лекавых сродкаў этап маштабавання тэхналогіі і асаваення прамысловай вытворчасці — адзін з самых адказных, паколькі патрабуе зладжанага работы як навуковага, так і вытворчага персаналу. На нашым інавацыйным прадпрыемстве створана сістэма ўкаранення новых тэхналагічных рашэнняў. Нягледзячы на тое, што завод выпускаў першую прадукцыю тры гады таму, ужо другі год у нас ідзе рэканструкцыя. Фармтэхналогіі не стацьця на месцы, і трэба пастаянна развівацца.

— З якімі айчыннымі і замежнымі прадпрыемствамі, арганізацыямі супрацоўнічае «АКАДЭМФАРМ»? — У першую чаргу варта назваць інстытуты Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі: Інстытут біяарганічнай хіміі, Інстытут мікрабіялогіі, Інстытут фізікі, Інстытут фізіка-арганічнай хіміі, Цэнтральны батанічны сад НАН Беларусі. Выконваюцца сумесныя праекты з казахстанскім Міжнародным навукова-вытворчым холдынгам «Фітэхімія».

Плённа супрацоўнічаем з індыйскімі, ізраільскімі, французскімі, польскімі, дацкімі, украінскімі, літоўскімі, славацкімі, харвацкімі фірмамі. І колькасць нашых партнёраў пастаянна расце.

БАДЫ і лекі

Дзяржаўнае прадпрыемства «АКАДЭМФАРМ» ажыццяўляе выпуск наступных біялагічна актыўных дабавак і лекавых сродкаў:

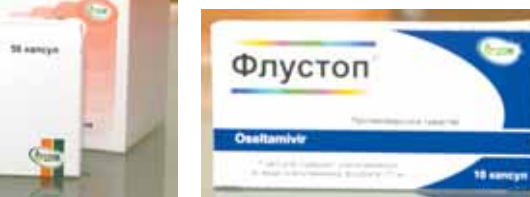
- Полівітамінны комплекс «УНІВІТ» (змяшчае камбінацыю неабходных для жыццядзейнасці арганізма вітамінаў, а таксама магній, жалеза і аргінін. Рэкамэндуецца пры павышанай фізічнай актывнасці, незбалансаваным харчаванні).
- Полівітаміна-мінеральны комплекс «УНІВІТ мінерал» (змяшчае камбінацыю з 13 вітамінаў і 12 макра- і мікраэлементаў, у тым ліку ёд, бор, цынк, селен).
- Полівітаміны і мінералы для жаныч «УНІВІТ Ева» (поўны састаў вітамінаў і асноўных мінералаў, неабходных для забяспячэння нармальнага абмену рэчываў у арганізме жанчыны лобга ўзросту).
- Полівітаміны і мінералы «УНІВІТ кардыя» (для палепшэння работы сэрца і сасудаў).
- Полівітаміны і мінералы для падлеткаў «УНІВІТ тынейджар» (збалансаваная камбінацыя вітамінаў, макра- і мікраэлементаў для нармальнага функцыянавання арганізма ў перыяд інтэнсіўнага росту і паловага высявання).
- Полівітаміны і мінералы «УНІВІТ біяэнергія» (комплекс для прафілактыкі дэфіцыту вітамінаў групы В, пры павышанай фізічнай актывнасці, занятках спор-

там, пры стрэсе, высокіх разумовых напружках, для прафілактыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў).

- «Наартрыцын» (з экстрактам гінга білоба і ліпоевай кіслоты; спрыяе нармалізацыі абмену рэчываў, запавольвае старэнне клетак галаўнога мозгу, павышае канцэнтрацыю увагі і памяці, валодае антыаксідантным дзеяннем).
- «Таматагенін» (крыніца магутнага антыаксіданту — ліпаіну).
- «Кардывітол» (дзякуючы рэчыву, якое змяшчае, напрыклад, чырвоны вінаград, нармалізуе абменныя працэсы і папярэджвае заўчаснае старэнне арганізма).
- «Ментум» (змяшчае валерыяну, мяту, мелісу і святаяннік, спрыяе нармалізацыі сну, палепшае здольнасць пераносіць павышаныя разумовыя напружкі і змяцяняльны стрэс).

Уся работа фармацэўтычнай кампаніі рэгулюецца адпаведнымі міжнароднымі патрабаваннямі, паколькі размова ідзе пра эфектыўнасць і бяспекту лекаў. У нашай краіне шмат робіцца для таго, каб падобная прадукцыя адпавядала такім патрабаванням. Да гэтага імкнецца і «АКАДЭМФАРМ».

- «Флустоп» (супрацьвірусны прэпарат для прафілактыкі і лячэння вострых рэспіраторных вірусных захворванняў).
- «Фаржэкт» і «Д-Фаржэкт» (дзжэўнерчыны лекавыя сродкі, якія ўжываюцца ў якасці слабіцельнага сродку і для ачышчэння кішчачніка перад даследаваннем або аперацыяй).
- «Лазартан» (антыгэртэнзійны сродак).
- «Урсаклін» (гепатапрэктар, які ўжываецца для растварэння камянеў жоўцевага пузьрыра, лячэння гепатыту, першагнага біліярнага цырозу і гастрыту з рэфлюксам жоўці).
- «Імагынб» (супрацьпхлінны сродак).
- «Цынарызін-НАН» (прэпарат для лячэння парушэнняў мазгавага і перыферычнага кровазвароту, прафілактыкі мігрэні і хворобў руху).
- «Пентаксіфілін-НАН» (палепшае кровазварот пры сасудзістай паталогіі вазаў і ўнутранага вуха, парушэннях перыферычнага кровазвароту пры атэрасклерозе і дыябеце).

Лекавыя сродкі беларускай вытворчасці — выдатная альтэрнатыва дарагім замежным прэпаратам.

Прадпрыемства рэалізуе сваю прадукцыю праз дзяржаўную і прыватную аптэчную сетку (РУП Белфармацыя), ТАА «Іскамед», СЗАТ «Медвакс», ЗАТ «Уніфарм» і інш.).

Святлана БАРЫСЕНКА, Алена ДАЎЖАНОК. Фота Любові БЯЛЯЕВАЙ. Ліцензія № 02040/874, выдана 18.11.2009 г. Міністэрствам аховы здароўя РБ. УНП 1912029942

Выпрабавана на сабе

АДПАЧЫЦЬ «ДЗІКУНОМ» У ІСПАНІІ

паспрабаваў карэспандэнт «Звязды», і вось што з гэтага атрымалася

Адпачываць на моры мы з сябрам стараліся кожны год.

Да вялікай вяды звычайна дабіраліся, як і ўсе: куплялі пуцёўку ў турфірме ці імчалі на цягніку ці аўтамабілі самастойна.

А сёлета сябра прапанаваў на шляху ў далёкія краіны абсыціся без турфірмы і ўсё арганізаваць самім. Шчыра кажучы, мы і раней, заводзячы знаёмствы з замежнымі турыстамі, часам даведваліся, што нямецкім ці французскім падарожнікам пуцёўкі на іх радзіме каштавалі куды танней, чым садралі з нас за аналагічны курорт айчынных тураператараў.

Сёлета вырашылі самастойна адолець маршрут у Іспанію.

Жылё на ўзбярэжжы Міжземнага мора пад Барселонай таксама шукалі нядоўга. Выбар ў інтэрнэце вялікі. Звычайна прапануюцца нумары ці апартаменты адрозна на цэлы месяц, а колькі ты дася там збіраешся пражыць — твая справа. У гарадку, які мы аблюбовалі, цана вагалася ад 230 еўра і да бясконцасці. За 500 еўра — зусім прыстойнае жыллё каля самага мора з кухняй, халадзільнікам, посудам, двума спальнымі пакоямі. Калі падзяліць гэтыя грошы на дзве сям'і з чатырох чалавек — выходзіла 4 еўра на аднаго ў суткі. З такімі трыма, згадзілася, нават «таньш» Крым адрозна страчвае прывабнасць.

Потым даведаліся, што з папярэднім заказам і браніраваннем можна было наогул не спяцца і тым самым скараціць куды больш. Патрабавалася адно — мець смеласць прыехаць і шукаць жыллё на месцы. Верасень не вабіць еўрапейскага турыста, і цэны ў казаным курортным краі імкліва коціцца ўніз. Усе атлі прапануюць зніжкі. А які ж тут для беларуса канец сезона, калі спёка за трыццаць градусаў, а вада ў моры амаль як кіпень.

Пара з Мінска, з якой там пазнаёмліся, амаль месяц пражыла ў шыкоўным атэлі з цудоўным відам на мора. А калі сабраліся ад'язджаць, гаспадар прапанаваў пажыць яшчэ тыдзень, папрасіўшы ўсяго 50 еўра даплату. Ба не сезон.

Яшчэ пытанне — як дабрацца з Мінска да Барселоны. Мы былі ў Іспаніі колькі разоў аўтамабілі з беларускімі нумарамі — едзец сюды нашы і на колах. Але, безумоўна, лепш за ўсё — самалёт. Знакаміты лаўкост з Вільнюса тут самы раз. Правілы

простыя і прывабныя: чым раней закахаш білеты, тым танней яны могуць абсыціся. Мы куплялі іх за два месяцы да вылету і заплатамі недзе па 240 долараў на чалавека за шлях у абодва канцы.

На «лаўкостаўскіх» рэйсах бясплатна можна перавозіць толькі ручную паклажу, а за багаж плаціць дадаткова. Паклажа не павінна перавышаць 10 кілаграмаў, быць адпаведнай формы, прычым яе ў аэрапорце могуць змераць спецыяльнай прыладай. На борце не кормяць і нават вады не дадуць — хіба толькі за грошы.

Затое самалёт, які нас вёз, быў навісенькі «Боінг», нібы толькі што сшышоў з канвеера. Іспанскі экіпаж вёў яго па-майстэрску. І так ліха прызямляўся ноччу, заходзячы з мора на Барселону, што пасажыры зааплачвалі лётчыкам, нават не дачкаўшыся пасадкі.

Прыляцелі ноччу. Нязручны час прыбыцця — таксама «спецыфіка» танных перавозчыкаў. Мы вырашылі не марнаваць часу і заказалі таксі яшчэ напярэдадні. Абышлося яно ў 105 еўра на чатырох чалавек.

Вадзіцелем аказалася маладая жанчына Наталія. Калісьці яна з'ехала з Краснадара ў пошуках лепшага жыцця ў Аргенціну. Адуць перабралася сюды, выйшла замуж, нарадзіла двух дзяцей. Але нядаўна муж вярнуўся на радзіму ў Індыю, і ёй цяпер трэба даваць дзяцей самай. Вось і падрабляе ноччу, возчыцы пасажыраў.

Пакуль рухаліся па начной Барселоне, паспелі падзівіцца не толькі прыгажосці і велічы начнага горада. На нашым шляху не трапілася ніводнага скрыжавання, ніводнага святлафора: вялікі шумны горад, на фоне якога айчынным гарады здаюцца ціхімі пасёлкамі. Па астаках і тунэлях транзітнага калідора мы праляцелі літаральна за дзясятка хвілін.

Высадышы нас у прызначаным месцы, Наташа не з'ехала адрозна, а дачкалася, пакуль прыйдуць гаспадары і ўпусцяць нас у кватэру, дала неабходныя бытвыя парады. Гаспадарам, каб паведаміць пра наш прыезд, яна таксама патэлефанавала, бо тая ведалі толькі родную мову, а мы рэзумаўлі яшчэ па-англійску... І пазту Наталія ўзяла па трыма, рэшту аддала, як кажучы, да калейкі.

А раніцы мы ўжо знаёмліліся з морам. Прыбярэжная паласа тут пазначана буйма, за якія не зойдзе ніякі карабель ці водны матацыкл. Не так, як у Крыме ці каля Сочи. Пляж бясплатны, але раніцай добра падмятаецца і прыгожа барануецца. Тут ёсць і бясплатны душ, каб пасля купання памыцца, хаця мора — чысцютка.

Ежу мы там рыхтавалі самі, хаця танных кавярняў і бараў тут вельмі шмат. Да гонару гаспадароў, яны пакінулі гасцям пакет малака і нейкія сэндвічы — перакорыць пасля дарогі. А потым мы знаёмліліся з мясцовымі крамамі. Цэны на асноўныя прадукты там — амаль што беларускія. А вось тавары выглядаюць інакш. І прадаюцца па-іншаму. Мясца, прынамсі, толькі ахалоджанае. Купляем мы, напрыклад, курчыцу. «Для чаго вы яе купляеце?» — ветліва пытаецца прадавец. «Суп зварым і яшчэ з рысам пасмажым», — збрыгэтанна тлумачым, не разумеючы такі інтарс. А прадавец бярэ нож і ліха разразае тушку на кавалачкі, складае ўсё ў тры пакецікі. «Гэта — на суп, вось гэта — на

другое, астатняе — кату ці сабаку, калі яны ў вас ёсць».

Так мы і рыбу куплялі, іншыя прадукты.

Дарэчы, суп з той іспанскай куркі атрымаўся пахучы і наварысты. Такую страву сёння можна пакаштаваць хіба толькі ў далёкай беларускай вёсцы, дзе дагэтуль не ведаюць, што такое карміць курэй камбюкормам.

А наогул у Іспаніі зараз эканамічныя выдаткі. Вялікі працэнт беспрацоўя, асабліва сярод моладзі. Але па людзях не скажаш, што яны ў роспачы. На вуліцах усміхаюцца, весела вітаюць адно аднаго. Бары вечарам — паўночкія. Жыхары суседніх дамоў прыходзяць сюды выпіць піва ці кавы, разам паглядзець футбол. Прыходзяць сям'ямі. Мы жывём у звычайнай кватэры пляцпарховага дома, таму і нас, лічачы сваімі, суседзі пры сустрачкі таксама вітаюць ласкавым працэнтным «Олага».

Кожны дзень у цэнтры горада ладзіцца прадуктовы кірмаш, тавар на які пастаўляюць фермеры. Пакупнікоў

Цэны на асноўныя прадукты там — амаль што беларускія. А вось прадаюцца яны па-іншаму. Купляем мы, напрыклад, курчыцу. Прадавец бярэ нож і ліха разразае тушку на кавалачкі, складае ўсё ў тры пакецікі.

«Гэта — на суп, вось гэта — на другое, астатняе — кату ці сабаку, калі яны ў вас ёсць».

многа, асабліва пажылых. Няспешна выбіраюць фрукты са скрынь, дзе ўсё свежае і таннае. Прадаўцы цярпліва тлумачаць, што ў іх самае смачнае. Абавязкова выбіраюць на касе чэк, усміхнуцца і падкінуць у пакет рыбок ці гронку вінаграду звыш аплачанага.

А пасля двюх гадзін дня на гэтым месцы зноў чысцютка вуліца, па якой калія фірменных буцкіцаў шпачыруюць гараджане і турысты. Удалося паназіраць і за працай мясцовай паліцыі. Кішэнных зладзе-

яў тут хапае, і гаварыць пра гэта не саромеюцца. Відаць, нехта з адпачывальнікаў убачыў зладзея на пляжы та ў момант і патэлефанавалі ў паліцыю. Нарад з'явіўся літаральна праз хвіліну, калі хлопца азіцкага паходжання шыбаваў паміж шэзлонгаў на выхад. Паліцэйскія выйшлі з аўтамабіля, але на пляж не пайшлі: відаць, не хацелі турбаваць адпачывальнікаў. Зладзей убачыў іх, пачаў мітуціцца, а прадстаўнікі закону крочаць паралельна яму, усміхаюцца і клічуць жэстамі да сябе. Хлопец і ў мора гатовы быў кінуцца, а тым часам яшчэ адзін нарад пад'ехаў, перакрыў яму шлях і туды. Ніякіх табе пагонаў і драматычных эфектных рухаў.

Памітусіўся ўцякач ды і пайшоў у роспачы да паліцэйскай машыны — здавацца.

Аднойчы мы вырашылі наведаць мясцовы аўтакірмаш. Паходзілі каля саміх машын, потым наблізіліся да натуопу, які сабраўся на ўскрайку пляцоўкі. Людзі сталі з нейкімі плакатамі, транспарантамі, крычалі і нешта патрабавалі. Неж вельмі весела ўсё выглядала. Вакол, праўда, было некалькі паліцэйскіх нарадаў, прычым не толькі з муніцыпальнай

Яшчэ колькі слоў пра магазіны. Восень там — час зніжкаў. Ды якіх — напалову, а то і адрозна працэнтаў на семдзесят. Нягледзеў я ў адным буціку добрыя джынсы — праўда, даволі дарагія. Заходжу аднойчы, а на вітрыне каля тых штаноў надпіс: «зніжка» (вядома, па-іспанску). Цана — 30 еўра. Калі двое штаноў адрозна бярош — па 25 абыдуюцца.

Клічу сябра: «Давай возьмем кожнаму за 25». Ён падумаў і кажа: «Чого спяшацца. Прыйдзем праз пару дзён — можа, і за 15 еўра купім».

Паслухаўся я. Прышлі мы ў той магазін праз пару дзён. А нас чакала неспадзяванка: зніклі нашы джынсы. На вітрыне вострыя жончыя блузкі. А той, «наш», сіскі з джынсамі знайшлі мы на падлозе ў закутку. Але прадавец нам адтуль нічога не захацелі. Бо тавар быў падрыхтаваны да адпраўкі на продаж у краіны за межы Еўрасаюза, сказалі нам у краме. Відаць, хутка ўбачым мы тых штаны на нашых Ждановічах. Толькі страшна нават думаць, па якой цане.

Паўмесца на моры праляцелі хутка. Дадому дабраліся без прыгод, калі не лічыць зноў вельмі жорсткага кантролю падчас пасадкі ў самалёт у Барселоне — наконт вагі і памежы багажу. Калі што не так, штрафы служачымі «Рынаіра» выпісваюцца тут жа. Праверальны выбарачна, але хвалюецца ўся чарга.

А па дарозе ў аэрапорт яшчэ раз уразіў праезд праз Барселону. Цяпер мы імчалі днём, але і ў светлы час праляцелі гэты вялікі горад, не спыняючыся. Мне ўсё ж здаецца, што нашы гарадскія ўладары не тое робяць, спрабуючы ўпарадкаваць дарожны рух, толькі нарошчваюць колькасць святлафораў і «ляжачых паліцэйскіх» ды бясконца рамантуючы калёцавую магістраль.

Прыляцелі ў Мінск, падлічылі свае турыстычныя расходы. Балазе, было з чым параўнаць. Знаёмія ляталі ў той жа край праз турфірму і заплатамі за пуцёўкі недзе па 1100 еўра з чалавека. Мы патрацілі ў два разы меней і ўражанняў у нас не менш. Гэта не ў крываў паважым турфірмам. Гэта — як прапанава больш уважліва і гуманна паглядзець на кошт сваіх пуцёвак.

Віктар ВІКЕНЦЕЎ